

«ТИЧИНА СЬОГОДНІ І ЗАВЖДИ»

Сценарій літературно-мистецького свята до
дня народження П. Г. Тичини

Валентина ГРЕЧКОВСЬКА, заслужений учитель України;
Валентина КОБИШ, учитель-методист

Читець 1.

В огромній симфонії світу,
В гармонії многомовній,
Кларнет світлодайний Тичини
Ніколи не змеркне й не згасне, —

Він чуйному людству виводить

Мелодії, ніжності повні.

Над серцем вібрує, як жайвір,

Його трепетання прекрасне.

Читець 2.

Блакить мою душу обвіяла,
Душа моя сонця намріяла,
Душа причастилася кротості трав. —
Добрідень! — я світу сказав.

Читець 3.

Струмок серед гаю, як стрічечка,
На квітці метелик, мов свічечка.
Хвилюють, малюють, квітують поля —
Добрідень тобі, Україно моя!

Ведучий 1. Поет. Публіцист. Критик та історик літератури. Перекладач. Редактор. Видатний громадський і державний діяч. Академік. Лауреат державних премій. Міністр. І все це одна людина. Та ми все ж не певні, що назвали всі аспекти багатогранного життя і діяльності Павла Григоровича Тичини, усі галузі, куди сягав його розум і до чого бралася рука.

Ведучий 2. Ми знаємо Павла Тичину як новатора української поезії. І ще знаємо його як сердечну та надзвичайно чуйну людину, яка вражала всіх, хто його знав, благородством душі й винятковою скромністю.

Ведучий 1. Творчість Павла Тичини — це художній літопис української літератури. Його поезії стали класикою століття.

Читець 1.

Зі смутком на серці, з вінком на чолі
Скажу своє слово і зникну з землі.
І буду блукать я світами.

Над вами,
І буду століття я думати думу —
Без сміху, без суму.

З плачем на вустах, з жахом смерті і тлі

З'явлюся я знову на бідній землі.

І буду я знову радіти,

Горіти,
Й так буде багато в житті моїм шуму —
І сміху, і суму.

Читець 2.

Україно моя, моя люба Україно,
Чим я втішу тебе, чим тебе заспокою? —
Чи про те розкажу, як тебе я люблю,
А чи піснею горе твоє я присплю,
Чи слізьми розіллось, мов сирітська дитина, —
Чим тебе заспокою я — бідна людина, —
Скажи, моя люба Україно,
Україно моя!

Читець 3.

Не знаю і сам я, за що так люблю
Безщасну тую Україну мою?
За що так кохаю? І що у її є? —
Нещасний народ, його гірке життє:

Темнота та голод... Ох, ліпше мовчать! За що ж так
любити, за що так кохати? Не знаю, не знаю! — але я
люблю, І сили свої всі я їй віддаю.

Її пісні складаю веселі, сумні, Молось за її... Але ж
чудно мені, Що й сам я не знаю, за що так люблю
Безщасну тую Україну мою...

Ведучий 2. Час створення цих поезій — 1910 рік. Це молодий Тичина. Чудові твори промовляють до нас щирими синівськими рядками-зізнаннями.

Ведучий 1. Враження таке, що незабутній поет і сьогодні з нами, у нашому такому нелегкому житті. Навколо його імені зараз ведеться багато суперечок: одні дорікають поету, інші засуджують, дехто промовчує.

Але ми знаємо, що у великому серці
поета жили безмежна любов і
трепетна ніжність до Батьківщини,
могутня полум'яна сила поета-борця.
Девізом творчості народного співця
було: «Тобою хочу я звучати, народо
рідний, любий мій!».

Ведучий 2. Багато хто погоджується з думкою Василя Стуса, який назвав П. Тичину «жертвою сталінізму» (як Г. Косинка, М. Куліш, М. Хвильовий, М. Зеров, Л. Курбас): «З однією різницею — їхня фізична смерть не означала смерті духовної — Павло Тичина фізично живий, помер духовно, але був приневолений до існування... по той бік себе».

А Олесь Гончар, патріарх української літератури, назвав Тичину «останнім поетом розстріляного відродження, поетом, розстріляним хай не фізично, але морально».

Ведучий 1. Та більшість розуміють, що Павло Тичина — один із найобдарованіших поетів ХХ сторіччя, окраса й велич нашої національної літератури.

Читець 1.

Хвала поетові, що слово-зброю
В огнях боїв проніс, як вірний син,
Хвала творцю, що в повному розвої
Крильми торкається гірських вершин,
І творчий піт, і труд, і пісню величаву
Уплів в народну невмирущу славу.

Ведучий 2. У пам'яті людей, які знали його, поет залишився струнким, привітним, із юнацьким блиском в очах, — таким він був завжди: і в молоді літа, і в останні роки свого життя. Він завжди ніжно і засоромлено посміхався, тепло поглядав на всіх, хто з ним зустрічався.

Читець 2.

(Вірш лунає під тихий музичний супровід.)

О панно Інно, панно Інно!
Я — сам. Вікно. Сніги...
Сестру я Вашу так любив —
Дитинно, злотоцінно.
Любив? — Давно.
Цвіли луги...
О люба Інно, ніжна Інно,

Любові усміх квітне раз — ще й
тлінно.
Сніги, сніги, сніги...

Я Ваші очі
пам'ятаю,

Як музику, як
спів.

Зимовий
вечір. Тиша.
Ми.

Я Вам чужий
— я знаю.

А хтось кричить: ти рідну стрів!
І раптом —
небо... шепіт
гаю...
О ні, то очі Ваші.
— Я ридаю.
Сестра чи Ви? —
Любив...

Ведучий 1. Він був простим і незвичайним. Скромним і делікатним у поводженні з людьми. Дуже ввічливим і лагідним у розмові. Майже непомітним на вулиці чи на врочистому зібранні. Завжди уважним до чужої думки, — чи то говорить він зі школярем, чи то з міністром.

Ведучий 2. І робочий кабінет у нього був непоказний — кімната, повна книг і світлин, та ще картини, і даровані друзями-художниками чи створені ним самим.

Ведучий 1. А в його красивій, вкритій сивино голові, уміщалося так багато знань, що іноді не рилося: як може стільки знати одна людина!

Павло Тичина володів 15 мовами і, шануючи рідну українську мову, він писав:

Читець 3.

А Вкраїні ж мова, мов те сонце
блискотюче,
Мов те золото котюче Вся і
давність, і обнова — українська
мова.

Ведучий 2. Він був людиною універсального таланту: гарно малював, грав на багатьох інструментах, був чудовим диригентом; збирачем народних пісень, сам писав музику, мав гарний голос і співав.

Та найбільшої слави зажив як
Поет.